Довготелесий, довговусий цвіркун Мовчун жив за теплою батареєю парового опалення в затишному і сухому куточку. Вхід у його житло ховався якраз під голівкою цвяха, що підтримував знизу батарею. А всередині — чисто: скрізь білі фіраночки, скатертинки, всі речі до ладу на своїх місцях. В буфеті у великих скляних слоїках — варений цукор, борошно, сир, ковбаси,—недаремно трудився Мовчун ночами, снуючи по квартирі, де жили люди. Так, так! Це був незвичайний цвіркун. Адже його співучі брати не поселялися в нових будинках, а він поселився. Крім того, на диво, наш цвіркун не мав голосу! Тому й називали його Мовчуном.

Незвично сьогодні було бачити в цвіркуновому гнізді розтоптані, кинуті просто на підлогу чоботи хазяїна. Але на те були причини. Мовчун був хворий. Ось уже другий день страшенно боліла голова, мучив ревматизм. Застудився, сердега. Хіба знаєш, де в халепу вскочиш? Отак живеш, живеш у теплі, і на тобі — грип!

А трапилось це так.

Маленький хлопчина вистеріг Мовчуна, паличкою відкинув його на середину своєї кімнати. Цвіркун впав на блискучу, без жодної щілини підлогу і щосили кинувся тікати до нори. Бо уявляв, що лишиться від нього, коли потрапить до пухкеньких ручок малюка. Все в ньому затремтіло від страху, коли відчув над собою тепло людської руки.

В ту ж мить почувся тоненький голосочок:

— А ти що тут робиш?

Малюк обернувся, щоб відповісти сестричці, а Мовчун дременув під свою батарею.

— Я через тебе випустив цвіркуна, — заволав хлопчик і спересердя хлюпнув на батарею холодної води. Мовчун ще не встиг зачинити за собою двері, і вода залила його.

Мовчун був досвідчений і терплячий. Він тихо пересидів по коліна у воді, доки малюкові набридло полювання. Так і врятувався. Але тепер, одинокий і старий, без усякої помочі, лежав, укутавшись у ліжку.

Аж незабаром навідалася небіжка його, мушка Дзигалка.

— Ви хворі, дядечку? — сплеснула вона тоненькими, тендітними долоньками.

— Хворий, хворий,— буркнув Мовчун. Він підозріло ставився до своїх родичів, вважаючи, що вони ходять до нього тільки задля поживи. Ще б пак — у нього таки є чим поласувати. Стільки сил поклав, доки добував свої запаси, а вони на чуже ласі. Всі вони такі, обурено думав цвіркун. Знайомі образилися і перестали до нього ходити. І тільки добра серцем мушка Дзигалка не забула про дядька.

Увесь ранок вона клопоталась біля хворого. Прибрала, випрала, щось мила, чистила. Потім приготувала чай. Мовчун напружено стежив, скільки клала вона цукру в склянку чаю. І без кінця бурчав, що ці молоді мушки не вміють дбайливо ставитися до чужої праці. Мушка Дзигалка терпіла Мовчунове бурчання, зважаючи на його хворобу.

Після обіду Мовчунові стало гірше, і Дзигалці несила було дивитися на його страждання, тоді ж вона вирішила влізти в аптечку, котру бачила у великій кімнаті, щоб дістати дядькові ліків. Хоч і розуміла, що зробити це — не проста справа.

Але у Дзигалки не було вибору. Не довго думаючи, вона подалась на розвідку.

Малюїк знову підстерігав цвіркуна,, а вгледівши Дзигалку, почав ловити її. Дзигалка літала біля аптечки, намагаючись звернути увагу малюка на щільно причинені дверці. Нарешті малюк щось зметикував. Він відімкнув дверцята аптечки і ну заганяти туди мушку. Дзигалці тільки того й бракувало. Вона вскочила в аптечку і втопила лапки в білому порошкові.

Набравши його в жменьку, вже хотіла вискочити, та малюк встиг затулити вихід прозорою липучкою, і Дзигалка зачепила її крилом і прилипла.

Мушка могла б утекти, та для цього мала вчепитися лапками за чистий шматочок папірця.

Але ж лапки в неї були зайняті, вона не хотіла випускати з них ліки для свого дядечка.

Хлопчик відірвав "Дзигалку від паперу і почав розглядати, що в неї в лапках.

— Пусти її,— підштовхнула його руку сестричка, котра знову так щасливо нагодилася до кімнати.

— Ти мені завжди псуєш гру! — сердито засперечався малюк.

Дзигалка вже не чула їхньої суперечки. Вона хутко метнулась до дядечка Мовчуна, заходилась готувати йому мікстуру.

Наступного дня цвіркун прокинувся зовсім здоровий. Біля ліжка він побачив стомлену Дзигалку, вона не спала всю ніч і тепер куняла.

— І чого ти до мене занадилась? — почав своєї Мовчун.— Мабуть, сподіваєшся пити солодкий чай з моїм варенням, доки я буду хворіти?

Дзигалка не дочула спросоння, тоді він сіпнув її за платтячко.

— Я вже добре себе почуваю. Забирайся додому.

— О! Дядечку Мовчуне! Бачиш, недарма я так ризикувала вчора...

— Нічого я тобі не дам,— бурмотів цвіркун.— Іди собі додому.

. Мушка зраділа, що дядечко одужав, і навіть не розсердилася на його слова. А цвіркун щільно і ретельно причинив дверцята своєї затишної квартирки за Дзигалкою.